

FAKULTET ZA POSLOVNE STUDIJE

PRAVO EU – 2008/2009

PITANJA ZA PRVI KOLOKVIJUM

1. Smatralo se na početku da će se stvaranjem zajedničkog tržišta na teritoriji EU postići najvažniji cilj, a to je: *harmonizacija razvoja ekonomskih politika država članica, kontinuirana i balansirana ekspanzija, povećanje stabilnosti, ubrzani rast životnog standarda i sadržajnija saradnja država članica uopšte*.

2. Zajedničko tržište Evropske unije je bazirano na *četiri* osnovne slobode.
3. Osnovne slobode u EU su popularno nazvane: *stupovi zajednice*.
4. Period ranih 80-tih godina za EU se ocenjuje kao: *euro-pesimizam i euro-stagnacija*.
5. Na sastanku Evropskog saveta u Briselu 1985. godine od Komisije je zatraženo da podnese detaljan program sa odgovarajućim rasporedom u svrhu stvaranja jedinstvenog tržišta do: *1992. godine*.
6. Žak Delor je rukovodeći se najboljim namerama doprineo da se veoma brzo sačini Bela knjiga o kompletiranju unutrašnjeg tržišta.
7. Objektivno stvaranje unutrašnjeg tržišta ima tri dela. Deo/delovi su:

- *Spajanje pojedinačnog tržišta država članica u jedinstveno tržište sa oko 320mil ljudi*
- *Obezbeđenje da jedinstveno tržište bude istovremeno i eksplativno i u razvojnom trendu*
- *Obezbeđenje da tržište bude fleksibilno na način na koji će se omogućiti da lica i robe, kapital i investicije cirkulišu na prostoru objektivno velikih mogućnosti.*

1. Da bi se postigli ciljevi stvaranja unutrašnjeg tržišta potrebno je preuzeti koje od navedenih koraka? *Potrebno je preuzeti treći korak, odnosno korake koje klasifikujemo u 3 celine:*

1. *Uklanjanje fizičkih barijera*
2. *Uklanjanje da tehničkih barijera*
3. *Uklanjanje fiskalnih barijera.*

1. Fizičke barijere uspostavljanju jedinstvenog tržišta su carinski objekti na carinarnicama država članica.
2. Bela knjiga o kompletiranju unutrašnjeg tržišta od juna 1985. godine, pored ostalog, ukazivala je i na potrebu harmonizacije propisa iz oblasti: *intelektualne svojine, poreza, bankarstva itd.*
3. Komisija je januara 1991. godine izdala Zelenu knjigu evropske standardizacije u kojoj je predlagala da se ostvari efikasnija struktura načina donošenja odluka u: *nacion alnim i komunitarnim telima i organima nadležnim za standardizaciju.*
4. Ključnu ulogu u konstituisanju zajedničkog tržišta ima: *sloboda kretanja roba.*
5. Sloboda kretanja roba sačinjena je, uslovno rečeno, od tri dela. Prvi deo se odnosi na: *eliminaciju carinskih i sličnih davanja između država, kao i unutrašnjih i diskriminatornih novčanih davanja.*
6. Sloboda kretanja roba sačinjena je, uslovno rečeno, od tri dela. Drugi deo se odnosi na: *eliminaciju necarinskih kvantitativnih ograničenja i sličnih barijera.*
7. Sloboda kretanja roba sačinjena je, uslovno rečeno, od tri dela. Treći deo se odnosi na: *dejstva autorskih prava i industrijske svojine.*
8. EU se zasniva na *carinskoj uniji* koja se odnosi na svu robnu razmenu i obuhvata *z abranu* carina na uvoz i izvoz između država članica i svih dadžbina koje imaju isto dejstvo, kao i uvođenje zajedničke *carinske tarife* u njihovim odnosima sa trećim zemljama.
9. Da li država članica EU može na proizvode iz drugih država članica naplaćivati bilo kakve unutrašnje poreze? *Ne.*
10. Da bi se obezbedila sloboda kretanja roba nužno je bilo eliminisati: *kvantitativne restrikcije i mere ekvivalentne njima.*
11. Da li su moguća ograničenja uvoza, izvoza ili tranzita robe u EU, ako su ona opravdana razlozima javnog morala? *Da.*
12. Najvažniji deo slobode kretanja lica je sloboda kretanja *radnika*. Ona ima nesumljivo veliki politički, socijalni i kulturni značaj.
13. Da li radnik zaposlen u javnoj upravi Francuske može da prihvati stvarno učinjenu ponudu za zaposlenje u Nemačkoj? *Ne.*
14. Osim na radnike iz država članica EU, uredba 1612/68 (zabranjuje svaku vrstu diskriminacije u pogledu uslova za zapošljavanje) od 1994. godine kada je formiran evropski ekonomski prostor se odnosi i na radnike iz: *Islanda, Lichtenštajna i Norveške.*
15. Uredba 1612/68 (zabranjuje svaku vrstu diskriminacije u pogledu uslova za

zapošljavanje) se odnosi i na državljane zaključila sporazum sa Unijom 1999. godine.

Švajcarske jer je ona o tim pitanjima

16. Prava propisana Uredbom 1612/68 koja zabranjuje svaku vrstu diskriminacije u pogledu uslova za zapošljavanje u ograničenom smislu uživaju i radnici iz: *Turske i Maroka.*

17. Da li se socijalna i poreska prava radnika iz ostalih država članica EU izjednačavaju sa pravima radnika iz države domaćina? *Da.*

18. Da li su radnici iz ostalih država članica EU izjednačeni u pogledu posedovanja nepokretnosti za nastanjivanje sa radnicima države domaćina? *Da.*

19. Suživot sa radnikom, iz jedne države članice zaposlenim u drugoj državi članici EU, i pravo na zapošljavanje iako nisu državljeni druge države članice imaju radnikov/a: *supružnici, deca ispod 21. godine starosti, drugi maloletni članovi familije, izdržavani roditelji, dedovi i babe radnika i njihovih supružnika.*

20. Da li radnik državljanin Francuske, a zaposlen u Nemačkoj, ima pravo da ostane na teritoriji Nemačke posle gubitka posla? *Da.*

21. Evropska kompanija se može osnovati u obliku akcionarskog društva za obavljanje komercijalnih funkcija sa svojstvom: *pravnog lica.*

22. Evropska kompanija se može osnovati u obliku akcionarskog društva za obavljanje komercijalnih funkcija sa minimalnim finansijskim ulogom od: *100 000 €.*

23. Osnivanje evropske kompanije mora biti u skladu sa propisima države: *u kojoj je sedište kompanije.*

24. Evropska kompanija se može osnovati na sledeće načine: *spajanjem dve ili više kompanija, formiranjem holdinga, osnivanjem zajedničkog društva kćeri kompanije, osnivanjem holdinga privatnih kompanija, osnivanjem zajedničkog društva kćeri od strane društava sa ograničenom odgovornošću i promenom odnosno transformisanjem nacionalnih akcionarskih društava u evropsko društvo.*

25. Osnivači evropske kompanije mogu biti: *akcionarska društva, društva sa ograničenom odgovornošću, firme koje imaju status trgovačkih društava.*

26. Osim u retkim izuzetcima, nije zabranjeno sticanje sopstvenih deonica za evropske kompanije. *Netačno*

27. U 1990. godini Savet je usvojio tri uredbe o pitanjima boravka u drugim državama članicama EU. Prvom uredbom se priznaju prava boravka: *licima koja su završila radni vek.*

28. U 1990. godini Savet je usvojio tri uredbe o pitanjima boravka u drugim državama članicama EU. Drugom uredbom se priznaju prava boravka: *licima koje to pravo ne uživaju na osnovu bilo kojeg dela komunitarnog prava (studenti, nezaposleni, izdržavana lica).*

29. U 1990. godini Savet je usvojio tri uredbe o pitanjima boravka u drugim državama članicama EU. Trećom uredbom se priznaju prava boravka: *studenata.*

30. Pod uslugama se u smislu Ugovora podrazumevaju one usluge koje se obavljaju uz nadoknadu, ukoliko se na njih ne odnose odredbe o slobodnom kretanju lica i slobodnom

prometu roba i kapitala. *Tačno*

31. Usluge u EU obuhvataju:

- *Delatnosti industrijskog karaktera*
- *Delatnosti trgovačkog karaktera*
- *Delatnosti zanatskog karaktera*
- *Delatnosti slobodnih profesija.*

1. Integrисано финансијско тржиште у ЕУ није могуће створити без: *slobode kretanja kapitala.*
2. Евро монета појавила се у стварности: *2002. godine.*
3. Банке у ЕУ су дужне да обезбеде минимум капитала од: *5 miliona €.*
4. Државе зачетнице интеграција на територији Европе су: *Francusка, Немачка, Италија, Белгија, Холандија, Луксембург.*
5. Први талас проширења данашње ЕУ представљајо је улазак: *Велике Британије, Ирске и Данске 1973. године.*
6. Други талас проширења данашње ЕУ представљајо је улазак: *Грчке 1981. године, Шпаније и Португала 1986. год.*
7. Трећи талас проширења данашње ЕУ представљајо је улазак: *Шведске, Финске и Аустрије, 1995. године.*
8. Четврти талас проширења данашње ЕУ представљајо је улазак: *Полске, Мађарске, Чешке, Словачке, Словеније, Литваније, Летоније, Естоније, Малте и Кипра 2004. године.*
9. Различити су били мотиви приступања данашњој ЕУ код pojedinih чланica. *Danska i Velika Britanija* су се рукуводиле искључиво економским motivima.
10. После пада Берлинског зида у ЕУ могле су бити примљене: *Austrija, Шведска и Финска.*
11. Ранији пријем или започињање procedure пријема antagonизирао је: *Sovjetski Savez.*
12. Први услов за пријем у чланство у ЕУ је: *европски идентитет државе.*
13. Прва фаза о пријему у чланство у ЕУ: *одвија се у мариру меđuvladine сарадње. Таде покрива председништво савета, вероватно због чинjenice што је pregovaranje o proširenju kvalitativno drugačije него bilo koje друго pregovaranje које се вodi sa državama nečlanicama.* [1]
14. Друга фаза о пријему у чланство у ЕУ: *има dvostruki karakter, што значи да у једном делу државе чланице pregovaraju međusobno. One imaju mandat da utvrde шта би могле ponuditi земљама кандидатима. Posle toga, one pregovaraju eksterno sa кандидатима. На основу sporazuma, у оквирима internog mandata, EU као celina pregovara sa državama кандидатима pojedinačno.*
15. Трећа фаза о пријему у чланство у ЕУ: *karakteristična u bilo kojoj formi ovih pregovora je asimetričnost. Države kandidati žele da se priključe jednoj, već постојећој*

strukturi, i normalno je da se osećaju po strani i da moraju da prihvate uslove kako bi mogli stupiti u taj klub. Posebno se to odnosi na model izvesnih koncesija, npr. država daje ustupke, recimo u poljoprivrednoj politici da bi dobila slične ustupke u zaštiti životne sredine.

16. Prvi praktičan potez u pregovorima o prijemu u članstvo je: *podnošenje zahteva za članstvo Savetu ministara.*

17. Drugi praktičan potez u pregovorima o prijemu u članstvo je: *Savet šalje prijavu za prijem u članstvo Komisiji.*

18. Treći praktičan potez u pregovorima o prijemu u članstvo je: *priprema mišljenja od startne Komisije.*

19. Četvrti praktičan potez u pregovorima o prijemu u članstvo je: *jednoglasno donošenje odluke od strane Saveta o tome da li pregovori mogu startovati.*

20. Ukoliko Parlament ne bi prihvatio ugovor o pridruživanju zemlje kandidata, proširenje se ne bi moglo sprovesti. *Tačno*

21. Finalna radnja u pregovorima o prijemu u članstvo u EU je *ratifikacija* koja se vrši u *nacionalnim parlamentima.*

22. Po pravilu države kandidati ne mogu održati referendum povodom članstva u EU. *Ne tačno*

23. Pakt za jugoistočnu Evropu je najznačajniji pokušaj trajnog regulisanja odnosa na Balkanu. Usvojen je: *1999. godine.*

24. Pored balkanskih država u Paktu za jugoistočnu Evropu učestovale su: *države članice Evropske Unije, SAD, Ruska federacija, Kanada, Japan, Švajcarska i Norveška.*

25. Početkom 1999. godine inicijativa regulisanja odnosa na Zapadnom Balkanu dobija naziv: *proces stabilizacije i pridruživanja.*

26. Osnovne karakteristike prava EU mogli bi sažeti u nekoliko najvažnijih odlika njegovog pravnog dejstva. Ovo pravo ima: *primat u odnosu na nacionalno pravo, a takođe, ima neposredno i direktno dejstvo.*

27. Pravo EU ima *dvojnu strukturu*, pripada kategoriji *međunarodnog prava (prava međunarodnih organizacija)* i ima *sui generis* pravnu strukturu.

28. Identifikacija EU sa međunarodnom organizacijom klasičnog tipa je tačna. *Netačno*

29. Primarni izvori prava EU su: *oni izvori koji su po važnosti i značaju višeg ranga (npr. Osnivački ugovori).*

30. Sekundarni izvori prava EU su: *nešto manje vrednosti (npr. pojedini akti institucija EU).*

31. Prva evropska zajednica je: *Evropska zajednica za ugalj i čelik.*

32. Ugovorom o Evropskoj zajednici za ugalj i čelik su pored Visoke vlasti formirane

sledeće institucije: *Savet ministara, Asambleja i Sud pravde.*

33. Istog dana u Rimu, 25. marta 1957. godine, potpisani su koji ugovori: *Ugovor o formiranju Evropske ekonomske zajednice i Ugovor o formiranju Evropske zajednice za atomsku energiju.*

34. Merger ugovor je potpisani jer je bilo neophodno: *prilagoditi institucije nakon ozbiljnih nJAVA pristupanja novih članova.*

35. Jedinstveni evropski akt je donet sa ciljem: *da se najkasnije do kraja 1992. godine formira unutrašnje tržište.*

36. Ugovor o EU potpisani je u: *Mastrihtu 07.02.1992. godine.*

37. Ugovor o EU stupio je na snagu: *01.11.1993. godine.*

38. Mastrihtski ugovor je uspostavio novi politički entitet nazvan: *Evropska unija*

39. EU je opisana kao entitet sačinjen od tri stuba. Prvi stub obuhvata: *tri postojeće evropske zajednice: Evropsku zajednicu za ugalj i čelik, Evropsku zajednicu i Evropsku zajednicu za atomsku energiju.*

40. EU je opisana kao entitet sačinjen od tri stuba. Drugi stub obuhvata: *sistem zajedničke spoljne i bezbednosne politike.*

41. EU je opisana kao entitet sačinjen od tri stuba. Treći stub obuhvata: *novu sferu koja se odnosi na pravosuđe i unutrašnju politiku.*

42. Delotvornost principa subsidiarnosti ogleda se u pronalaženju optimalnog nivoa odlučivanja, tj. nivoa koji je: *što je moguće bliži građanima.*

43. Amsterdamski ugovor je stupio na snagu: *01.05.1999. godine.*

44. Pretežni deo Amsterdamskog ugovora odnosi se na dopune i izmene osnivačkih ugovora. *Tačno*

45. Koji od navedenih ugovora je osnivački ugovor: *Ugovor o zajednici za ugalj i čelik, Ugovor o Evropskoj ekonomskoj zajednici, Ugovor o Euratom zajednici, Ugovor o Evropskoj uniji* [21]

46. Amsterdamski ugovor je u izvesnom smislu anticipirao donošenje kog ugovora? *Ugovora iz Nice.*

47. Ugovor iz Nice stupio je na snagu: *01.02.2003.*

48. Koji ugovor se klasificuje kao "novi" ugovor o EU? *Ugovor iz Nice.*

49. Ugovor iz Nice uneo je promene u: *oblasti Zajedničke spoljne i bezbednosne (odbrambene) politike i to kroz formiranje novih organa odbrane i promenu mehanizama zaključivanja ugovora sa trećim državama.*

50. Nakon Ugovora iz Nice formirani su sledeći organi:

- Političko-bezbednosni komitet
- Vojni Komitet EU
- Generalštab EU.

- Ugovori koje EU sklapa sa trećim zemljama nakon stupanja na snagu osnivačkih

ugovora ne moraju biti u saglasnosti sa istim. *Netačno*

- Ekonomski ugovori se odnose na sporazume koje je EU zaključila sa: *zemljama EFTA, Mediteranskim zemljama i zemljama u razvoju.*
- *Uredbe* su direktno primenljive i obavezuju sve države članice.
- To što se direktno primenjuju, implicira po pravilu mišljenje da nema razlika između pravila iz *uredbi* i nacionalnog zakonodavstva.
  - *Uredbe* daju opšte smernice i nisu imenovane na bilo koje pojedinačno uzeto lice, jer imaju u pogledu dejstva opšti apstraktan karakter.
  - *Direktive* obavezuju države članice, ali ostavljaju državama članicama izbor forme i načina primene.
  - *Direktive* su veoma pogodne za procese harmonizacije pojedinih oblasti.
  - *Odluke* su obavezne za one na kojima su adresirane.
  - *Odluke* ne zahtevaju nacionalnu proceduru implementacije i nemaju opšti karakter.
  - *Preporuke i mišljenja* nisu obavezne/a za države članice. Njihov značaj je u tome što anticipiraju pojedina pravila, jer uglavnom sadrže upotrebljiva rešenja pojedinih problema.
- U tzv. meko pravo (soft law) spadaju: ***Pravilnici o unutrašnjoj organizaciji, deklaracije, međuinsticionalni dogovori, rezolucije i sl.***

---

[1] Obzirom da mi nije poznato na koji način će biti formulisani odgovori, dat je ceo pasus iz

knjige.

[2] nabrojani su svi koji JESU, nije poznato koji su ponuđeni odgovori